

5.2.2017

5. neděle po Zjevení Páně

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Bud' rozhodný, bud' udatného srdce, naději slož v Hospodina!“
Ž 27,14

Píseň 84 *Věčný Bože, silný v boji*

Modlitba: Hospodine, Bože svatý a věčný, můžeme ti s důvěrou vyjevit, co si sami neradi připouštíme? Jak příkrčení čekáme, odkud přijde rána, co se zvrtné, nepovede, kde se ukáže naše selhání, naše nedostatečnost. Jak svinuti do sebe a do svých strachů nedokážeme vnímat krásu i bolest našich bližních a tvého stvoření. Jak omezení ve svých představách, tužbách a cílech hledíme vstříc budoucím dnům krátkozrace, nedůvěřivě... Dokážeš s tímhle, s námi něco udělat? Vzkřísit jiskru naděje, odvahy? Probudit skutečný život? Prosíme. Prosíme. Prosíme. Amen.

Čtení: J 2,13-22

Píseň (Svítá) 57 *Vzácný hosti, přijď již*

Text: Ag 2,1-5.9

Kázání:

Bud'te rozhodní a dejte se do díla! - - Jakého díla? Do nějaké větší, mimořádné akce? Máme přidat v tom, co už děláme, máme se (jen) víc snažit anebo máme začít něco docela jiného? Jsme na rozcestí, máme se odhodlat ke klíčovému rozhodnutí, učinit krok na cestu, kterou už nepůjde tak snadno opustit? Prorok tlačí právě k takovému zásadnímu rozhodnutí – tlačí ty, kdo jsou v čele, i ty, kdo se mají vydat za nimi. Tlačí je k tomu, aby se teď hned pustili do stavby chrámu Hospodinova.

Mně je tedy ten prorok pěkně protivný! (Podobně asi jako

byl protivný svým současníkům.) Jak naléhá a přesvědčuje! Nedemokraticky, nepresbyterně nebere vážně převažující, většinové mínění. A oni vlastně nejsou proti a možná ani nejsou tak strašně neochotní, vždyť jen říkají (v první kapitole): *ted' není vhodný čas*. (Jen jestli to není výmluva a známka jejich neochoty!?) Dotěra prorok mne rozčiluje. Taky tím, oč tak vehementně usiluje – o stavbu chrámu. Nějaký barák! K čemu? Je tak podstatný?

Uvědomuji si, že prorocké úsilí vnímám svýma dnešními očima. Pro tolik sborů naší církve (a nejspíš nejen naší) jsou budovy spíše přítěží. V toleranční době, když konečně po staletích se mohli evangelíci sdružovat, za nelehkých poměrů, ve skromných podmínkách vznikaly krásné, jednoduché, střízlivé a funkční kostelíky (a často se přitom kázalo na slova proroka Agea!). Jenže později, za lepších časů, se tyhle toleranční kostely zhusta přestavovaly v naprosto nesmyslné, předimenzované katedrály. A v dnešních časech, když členů církve ubylo, jsou tyhle baráky zátěží. - - Kdy je u díla (u toho, do čeho se pouštíme) víra a naděje a kdy nemístná pýcha?

Tuhle otázku si kladu, když slyším proroka Agea. Rozumím ovšem tomu, že se staví proti převažujícímu mínění. Vždyť ten lid Boží, ten je v tu chvíli takového pokleslého ducha. Pamětníci starých (lepších) časů jen mávají rukou: *ech, tohle, co tu ted' máme, je nic!* Ne, nejde zdaleka o nějaký barák. Jde o vlastní nevýznamnost. Ta nás dusí. Pokořuje. Bere energii. Šalomounův chrám, to byla nádhera, ale hlavně, o tom se mluvilo, o tom se všude vědělo. Přijela dokonce královna ze Sáby! A nevycházela z údivu. Ten příběh je stále v dobré paměti, koluje mezi lidem. Jenže je to zašlá sláva. Vzpomínka, která nepovzbuzuje, neoživuje mrtvé kosti, ale deptá ducha vypravěčů i posluchačů. Chce jim Ageus pozvednout otřesené sebevědomí? Do díla, nejste přece o nic horší než vaši otcové! Jste schopni dokonce postavit chrám ještě krásnější! Vzchopte se, nebojte se a dejte se do toho! (Nemusí to být zrovna barák, ale něco nápadného, něco, čím bychom se opět mohli prezentovat, čím

zaujmout. O českobratrských evangelících se zase bude mluvit jako za časů tatíčka Masaryka!)

Abych ovšem Ageovi nekřivdil. V první kapitole vyřizuje toto slovo Hospodinovo: „Vezměte si k srdci své cesty... Pachtíte se za mnoha věcmi a máte z toho málo... Proč se to děje? Protože můj dům je v troskách, zatímco vy se staráte každý jen o svůj dům.“ Nejdřív to vypadá jako nějaká Boží uraženost: Mám snad já bydlet v téhle ruině, zatímco každý z vás si buduje, vylepšuje, rozšiřuje a zdobí svůj dům? Ale je tu, myslím, naznačena hlubší souvislost. Když je každý zaměřen jen na sebe a své věci, vzniká prostředí, v němž nakonec při všem svém pachtění a snaze máš málo, jako bys měl děravou kapsu, tvůj výdělek někam mizí, ze tvé sklizně se značná část kamsi ztrácí. Ne, Ageus určitě není kněz, který by chtěl z věřících vymoci větší dary na kostel (a na faru). On věří, že společné dílo může pomoci vytvořit společenství, přemoci tu sebezahleděnost a sobectví. Nebojte se o sebe a své zisky! Jistěže jde taky o to, co je tím společným dílem. Sjednotit ke stavbě chrámu se mají ti, kdo se navrátili z babylonského zajetí, odkud si přinesli příběh o babylónské věži, o kolektivním snažení a budování v jednotě a síle, avšak jednotě mrazivě pomýlené, s megalomanským a sebezbožňujícím cílem. Nejen společné dílo, ale právě Hospodinův chrám s jeho přítomností, s jeho duchem tam přebývajícím a s jeho slovem odtud vyzařujícím, to je něco, co může proměnit atmosféru ve společenství, probudit vzájemnost, péči o slabé, podporu, poctivost, takže kupodivu, bez toho strašně urputného snažení a starosti jen o sebe nakonec třeba zjistíš, že tvá kapsa není děravá, z tvého pole se úroda neztrácí, dokonce, ač jsi mnohé rozdal, více dostáváš.

Nebojte se! Můj duch stojí uprostřed vás, praví Hospodin. Je to zvláštní obrat, nezvyklý. Duch (dech, vítr) je jinak vždycky v pohybu. Jak může stát? Jako by ho chtěl prorok zakotvit do chrámových zdí? (*Duch stojí* – jako ta stavba.) Některé překlady to také chápou jako budoucí čas – bude stát. Až bude stát stavba, bude tu stát i Hospodinův duch. Ale mně se víc zamlouvá čas

přítomný. Hospodinův duch uprostřed vás stojí ještě dřív, než se pustíte do díla. Už je tady, ačkoli vy každý myslíte jen na sebe. Hospodinův duch není duchem tohoto společenství. Může k němu stát i v opozici. Když se bojíme udělat krok, vyjít ze sebe, dát se do díla, když jsme ducha pokleslého, Hospodinův duch stojí uprostřed nás jako výzva k cestě, jako připomínka jeho smlouvy. Na cestě z egyptského otroctví uzavřel se svým lidem smlouvu – *budu vám Bohem a vy budete mým lidem, budete mi královským kněžstvem*. A tím se myslí, že máte (máme) odpovědnost vůči stvoření, máme na sebe brát prostředkující roli, zobrazovat Boží tvář, Boží vůli vůči člověčenstvu i veškerenstvu, dobrou vůli, milostivou tvář, víru, lásku a naději. Hospodinu ústy proroka Agea nemůže jít jen o stavbu honosného chrámu jako nějaké nápadné vizitky ani jen o vytvoření soudržné grupy („v jednotě je síla“), nýbrž o připomínku základního poslání a zdroj inspirace a odvahy k cestě následování, oběti, k cestě víry, naděje a lásky. Toho se nebojte, v tom se dejte do díla. Amen.

Píseň 368 *Ó Tvůrce, Duchu svatý, přijď*

Ohlášky
Sbírka

Píseň 550 *Až potud nám pomáhal*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: "Hospodin, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, Sijóne, z tebe se veselí, ve své lásce ti odpouští." Sf 3,17

Požehnání

Píseň 192 *Dobře staví, kdo zná a ví*